

Versenyben az idővel

Takarmány – télre

Arról még nem készült statisztika, hogy mennyi mezőgazdasági hulladékot, illetve mellékterméket szántanak be vagy égetnek el évről évre betakarítás idején a mezőgazdasági üzemek. Pedig számtalan előadáson, tájékoztatón, értekezleten vagy bemutatón esik szó a melléktermékek felhasználásáról. A kukorica-szár, a kalászosok szalmája, a cukorrépafej és -szélet a jelenleginél sokkal jelentősebb szerepet játszhatna a takarmányozásban. Miért fő téma mindez? Azért, mert a mezőgazdasági üzemekben még mindig sok abrakot égetnek a szarvasmarhával. Bizonyított tény, hogy a szarvasmarha-hizlalásakor felhasznált abraktakarmánnyal két és félszer több sertés- és három-négyszer annyi baromfi lehetne előállítani. Ugyanakkor a kérdés az, hogy a takarmányozásban a takarmányok táplálékigénye is inkább szál és tömegtakarmány felhasználását indokolja.

Csongrád megyében a szántóterület jelentős részét foglalja el a kukorica. Laboratóriumi vizsgálatok szerint a kukoricaszár kedvező beltartalmi értékei miatt kiválóan alkalmazható a takarmányozásban. Országosan figyelembe véve a hektáronként betakarítható mennyiséget — mintegy 4,2–5,6 millió tonnát tudnának a mezőgazdasági üzemek évente feleltetni a jószágokkal.

A melléktermék felhasználása nem új dolog. A szakemberek is írták, hogy az októberben betakarított kukoricaszár közepes szénatartalommal egyenértékű — tájékoztat Kiss Miklós, a Csongrád megyei Állattenyésztési Felügyelőség osztályvezetője.

Kézzel ma már elképzelhetetlen összegyűjteni a kukoricaszárakat. — Éppen ez az. Gép kellene. A gondot tulajdonképpen az okozza, hogy inkább a főtermék betakarításának műszaki megoldására törekedtek a gépszerkesztők, s a visszamaradt szarát csak értéke-

len hulladéknak vették. A szemes kukorica betakarítása már jól gépesített. Nyilván előbb vagy utóbb megszületik az a gép is, amelyik a szarát is összegyűjti.

De mi legyen addig, illetve van-e megoldás a kukoricaszár szecskázására?

Megyeinkben a szőregi Tisza-Maros-szög Termelőszövetkezetben a múlt hét csütörtökén kezdtek a kukoricaszár silózásához.

Hatalmas, szürke puttonnyal felszerelt IFA-teherautók hordják silókazalba az összeszecskázott kukoricaszárakat. Láncfalpasok tapossák, tömörítik. Időnként repaszeletet is terítenek rá.

A kukoricaszárból készített siló takarmányozási értékét jól növeli a repaszelet — magyarázza Tóth István, a tiszaszigeti szakosított szarvasmarhatelep vezetője. A kukoricaszárító üzemből is ide szállítják az úgynevezett léha és összetöredezett, szemes kukoricaszemeket. Ezt sem tudnánk külön feleltetni, a silóban elkeverve viszont jól használhatóak.

Az idén először használtuk fel a kukoricaszárakat — mondja Molnár Imre, a termelőszövetkezet főgazdájának. Körülbelül 200–250 vagonnyit szeretnének begyűjteni. Augusztusban a célra 1 millió 400 ezer forintért vásároltunk egy John Deere silózt. A kombájnok után a területre a kukoricaszárakat és az értékesebb leveleket ezzel a géppel szedik össze és szecskázzuk le.

Hektáronként átlagosan 30–40 mázsa gyűlik össze. A mi esetünkben ez azt jelenti, hogy 100–110 hektár fővetésű silókukorica termését helyettesítjük sokféle értéktelennek vélt melléktermékekkel. Tervünk, hogy jövőre már 300–400 mázsányit készítsünk. A felszabaduló területen pedig szemes kukoricát termelünk.

A tiszaszigeti határban alig érjük utól a silózó traktort.

Húsz kilométeres sebességgel megy a gépem — mondja a vezetője, ifj. Dávid József. — Az adapter szinte a földön csúszik, így a lehullott level jó részét is felszedi. Egy, tízórás munkában 800–900 mázsát tud a gép betakarítani. De nagyobb teljesítményre is képes lenne, csak a teherautók nem tudnak gyorsabban követni.

Nagyon okos dolog, hogy azt a kukoricaszárakat, amit régebben alászántottunk, most felhasználjuk — nyugtatja Halász Imre sófor.

Hazafelé indulunk Tiszaszigetéről. Kiss Miklós megjegyzi:

Azokban a termelőszövetkezetekben járnak jól, ahol mielőbb „ráállnak” a szál és tömegtakarmány felhasználására, ezen belül is a melléktermékek hasznosítására.

A szépségé a nagy: Csongrád megyében ugyanis néhány termelőszövetkezettől eltekintve még mindig nem hasznosítják a kukoricaszárakat.

Radics Ferenc

Bíró József Párizsban

Jean Francois Deniau francia külkereskedelmi miniszter meghívására hétfőn Párizsba érkezett Bíró József külkereskedelmi miniszter. Bíró József csütörtökön véget ért látogatása során több alkalommal is

tárgyal francia partnerével, valamint a Francia Nemzeti Bank és a Francia Gyárosok Országos Szövetsége vezetőivel a két ország közötti kereskedelmi forgalom bővítésének lehetőségeiről.

Szüret, kékfestőben

Ez a falu már csak ilyen. Megvárja a zeneszót, aztán gyülekszik csak a nép — nyugtatja meg a művelődési ház aggódó igazgatóját, a mulatság lelke, Czékus Józsefné.

Ha Panni azt mondja, jönnek a pávások, biztosan itt lesz mindenki. A forráskúti Páva-kör tagjai a farsangi tuskóhúzas, az aratóünnep, a szüreti mulatság, meg a lakodalmas játékok főszereplői. Októberi dologidő ide vagy oda, egy vasárnap délutánja mindenkinek van, hogy ne felejtődjenek el a régi szo-

kások, hagyományok. Népviselőtbe öltöznek hát szőlőérés idején is, felpántlikázzák kosaraikat, csapattal indulnak a szőlőskertbe, hogy próbára tegyék aztán a régi darálót, az öreg prést is, bírják-e még az iramot.

Juhász Ignác nyugdíjas tisztag hagyta meg néhány tőken a fűrtöket, hogy a játék azért inni való mustot is adjon. „Egészen edes” — ez volt a mustra eredménye. Csöppnyi fiúcska magyarázza öccsének, mit tesz a prés: „Látod, abból folyik a szőlőlé.” O már nagy tu-

jós szüret-ügyben, emlékszik a tavalyi mulatságra.

Mire a kóstolóra kerül sor, szépen összegyűlik a forráskúti nép, messze viszi az októberi szél szüreti dalaik csokráit. Igazán nem kell sokat gondolkodnia a rendezőnek sem, népdalainkban bőven talál szőlődal, szüreti éneket. Fekete Pista bácsi tavalyi borral kenegeti közben a torkokat, nem tartja ezt illetlenségnek senki. S mire a közös szalonnasütéshez parázsa lesz a fa, a kultúrház nagytérképén is felgátják a lopnivalót. Kis csomagokat, almával, filléres apróságokkal, az esti bálon ezeket lophatják majd le a fiatalok a mennyezet alól, hogy aztán önként vállalják a bírók kiszabta bírságot. Játék ez is, egy, a szürethez kapcsolódó sokfajta móka közül. Forráskúton még él ez a hagyomány; a szüret, kékfestőkben is.

Utazik a kosár

Az ötvenféle változatban, különböző rendeltetésű tisztaalpári kosarak a világ minden tájára eljutnak. A kézműves termékekből évente 120 ezer készül, de jóval több is elkélne — csak hogy kevesen foglalkoznak ezzel a mesterséggel.

A szövetkezet alkotó pályázatot hirdetett egy-egy ősi vesszőfonási forma megújítására. Ennek eredményeként változatos alakú, fonatú bevásárlókosarakat szállítanak többek között Franciaországba, Svájcba, Svédországba és Angliába.

A fegyver nélküli világért!

Október 24-én világszerte, hazánkban is, megemlékeznek az ENSZ megalakulásának 33. évfordulójáról. Ez a nap, a világszervezet napja az embereknek arra figyelmezteti már több mint három évtizede: a pusztító világégés után jött létre a Föld szuverén államait egyesítő szervezet. Ma már másfél száz tagja van az Egyesült Nemzetek Szervezetének — többségük a fejlődő országok közé tartozik. A leszerelés kérdése, a fegyverkezésre fordított milliárdok sorsa a Föld e legszegényebb régiói számára egyre égetőbb problémává válik. Egyszerű adat: a világ országai katonai célokra ma annyi pénzt fordítanak, mint amennyi bolygónk lakosága 45 százalékának évi jövedelme.

Egy korszerű atom-tengeralattjáró árából a fejlődő világban 16 millió ember oktatását lehetne megoldani... de még sokáig lehetne sorolni számokat. A leszerelés századunk harmadik harmadában a Föld minden lakója számára létkérdés. Az ENSZ az idén júniusban: rendkívüli ülésen vitatta meg a leszerelés problémáit, s fontos munkaprogramot, nyilatkozatot fogadott el. A Béke-világatánács javaslatára a világszervezet 1978. október 24–30. nemzetközi leszerelési hétnek nyilvánította. A döntés célja: minél több ember figyelmét felhívni korunk legégetőbb problémájára.

A hazai békemozgalomnak ebből a szempontból nem kell nehézségeket legyőznie. Országunkban a békepolitika nem csupán lelkes társadalmi aktivisták szívügye. Szocialista hazánk külpolitikai tevékenységében alapfeladat a nemzetközi és az európai béke megőrzésére, a leszerelésre, az államok közötti együttműködésre való törekvés. Kifejezésre jutott ez az MSZMP KB október 12-i ülésén elfogadott határozatban: „Az enyhülés folytatásának, a nemzetközi béke és biztonság megszilárdításának alapkérdése a leszerelés. Hazánk a szocialista közösség országaival együtt mindent megtesz a fegyverkezési verseny lefékezéséért, a nemzetközi fórumokon határozottan fellép a leszerelési intézkedések előmozdításáért. Ezen az úton döntő fontosságú, hogy mielőbb megegye-

zés szülessen a hadászati támadó fegyverek korlátozásáról a Szovjetunió és az Egyesült Államok között. Európa békejének és biztonságának megszilárdítását szolgálja, ha a NATO tagállamai a kölcsönös biztonság elvének megfelelő, konstruktív választ adnának a Varsói Szerződés országainak legutóbbi javaslatára a közép-európai haderők és fegyverzet csökkentésével foglalkozó bécsi tárgyalásokon.”

Az ENSZ-közügylés rendkívüli, leszerelési ülésén a küldöttek többsége is rámutatott: életbe vágó, hogy az emberiséget teljes megsemmisítéssel fenyegető nukleáris és rakétafegyverek korlátozásáról mielőbb megállapodások szülessenek, s hogy két világháború hadszínterén — Közép-Európában — csökkenjen a fegyveres erők veszélyes koncentrációja.

A szocialista országok igen sok kezdeményező javaslatot tettek eddig is tárgyaló partnereiknek. A leszerelés ügyének természetesen százezer híve a tökéletesítésre is. Annak ellenére van ez így, hogy a burzsoa propagandagépezet minden erővel arra törekszik, hogy az állítólagos szovjet veszélyről költött kampánnyal a leszerelés, a feszültség csökkentése ellen hangolja a NATO-tagországok lakóit. A neutronfegyver elleni tiltakozólapokon álló 700 millió aláírás bizonyítja — erőfeszítésük hiabavaló, a nyugati országok polgárai is belátják: fegyverkezési verseny nem biztonságot, hanem pusztulással fenyegető bizonytalanságot szül, a hadiparba áramló milliárdok nem prosperitást teremtenek, de az inflációt, a válságot állandósítják.

A leszerelési világhét rendezvényein világszerte nyilván sok szó esik minderről. A IX. kongresszusára küldő magyar békemozgalom aktivistái, előadói ezekre a problémákra, veszélyekre hívják fel a figyelmet. Az elmúlt évtizedek történelmi tapasztalata bebizonyította: korunkban a békeszerető nemzetközi közvéleménynek egyre nagyobb a súlya. Az emberek békevágyát kifejező felelős szó nem a pusztába kiált.

Miklós Gábor

Nemzetközi konténer-tanácskozás

A Nemzetközi Közös Konténerhasználati (SZPK) Tanács kilenc tagországa tegnap Szegeden kezdte meg XIII. tanácskozását a MÁV Igazgatóság épületében. A munkában részt vesz a KGST-titkárság képviselője is. Az egyes országok küldöttségeiben a közlekedési minisztériumok szakemberei kívül a külkereskedelmi képviselői is jelen vannak. Többek között megvitatják a fuvarozás egyeztetésének rendjét, a felelősség és a költségek viselésének módját, kidolgozzák az országok közötti konténerforgalom optimális rendszerét. Nagy jelentőségű a kombinált vasúti-vízi, valamint a közúti és a vízi konténerfuvarozás szabályainak elkesztése is.

Az igazgatóság tanácstermében Juhász Miklós, a MÁV kereskedelmi igazgatója köszöntötte a megjelenteket, majd Lovász Lászlár, a MÁV Szegedi Igazgatóság vezetője üdvözölte a tanácskozás résztvevőit.

Megítéztetés számmunkra, hogy ennek a tanácskozásnak Szeged város adhat otthont, éppen az a város, amelyik alig néhány hónappal — 1978. július 1-től — kapcsolódott be az SZPK forgalmába. Azóta Szege-

den az SZPK-forgalomba feladott konténerek száma megközelíti az 500 darabot. A MÁV a szegedi Tisza-pályaudvaron konténerterminál létrehozását tervezi. Az előrejelzések szerint 1990-ig az összes export és import szállítási teljesítmények megkétszereződnek, a tranzitforgalom pe-

dig mintegy két és félszeresére nő. Ezzel a nemzetközi szállításoknak magyar közlekedésen belüli 50 százalékos részaránya csaknem 60 százalékra emelkedik.

A Nemzetközi Közös Konténerhasználati Tanács délután szekciósüléseken folytatta munkáját.

G. J.

Kongresszusra készülnek a hazánkban élő szlovákok

November 11-én összeül a Magyarországi Szlovákok Demokratikus Szövetségének VI. kongresszusa; a kongresszus előkészítéseként a Szövetség országos választmánya hétfőn a Fészek Klubban tartott ülésén megvitatta a küldöttválasztó gyűlések tapasztalatait. Amint Dankó János, a kong-

resszus-előkészítő bizottság elnöke elmondta: a hazai szlovák nemzeti és lakossági képviselőit mintegy nyolcezer vettek részt a tizenegy megye 74 helységében tartott küldöttválasztó gyűlésen. Összesen 143 kongresszusi küldöttet választottak.

Üdültetés, turizmus

Nemzetközi megbeszélés Budapesten

A szervezett dolgozók kedvezményes üdültetésének és turizmusának fejlesztéséről tárgyal Budapesten — a IX. Szakszervezeti Világkongresszuson hozott határozatok alapján — a Szakszervezeti Világösszetűzés (CSITS), amely hétfőn kezdte meg két napos ülését a SZOT székházában. Gáspár Sándor, az SZVSZ elnöke, a SZOT főtitkára nyitotta meg a tanácskozást, ame-

lyen a bizottság húsz tag-szervezetének delegációja, illetve küldötte és több utasításról tárgyal Budapest — a IX. Szakszervezeti Világkongresszuson hozott határozatok alapján — a Szakszervezeti Világösszetűzés (CSITS), amely hétfőn kezdte meg két napos ülését a SZOT székházában. Gáspár Sándor, az SZVSZ elnöke, a SZOT főtitkára nyitotta meg a tanácskozást, ame-

lyen a bizottság húsz tag-szervezetének delegációja, illetve küldötte és több utasításról tárgyal Budapest — a IX. Szakszervezeti Világkongresszuson hozott határozatok alapján — a Szakszervezeti Világösszetűzés (CSITS), amely hétfőn kezdte meg két napos ülését a SZOT székházában. Gáspár Sándor, az SZVSZ elnöke, a SZOT főtitkára nyitotta meg a tanácskozást, ame-

Végh László felvétele.

Szüret — kékfestőben